

Mintis

Nr. 160
KETVIRTADIENIS
1946 M. RUGSĖJO MĖN. 5 D.
I METAI

LIETUVIŲ VISUOMENĖS DIENRASTIS

Jugoslavija nepriestarausja Triesto sutarptautinimui

Paryžius. Taikos kongrese Jugoslavija išdėstė savo požiūrį dėl užsienio reikalų ministerių siūlymo, kurie dabar atskirai persvarstomi Italijos sutarties teritorinėje ir ekonominėje komisijoje. Jugoslavijos atstovas pareiškė, kad Jugoslavijos vyriausybė tam tikromis sąlygomis sutiks su Triesto srities sutarptautinimu. Jugoslavija dabar siūlanti naują Jugoslavijos Italijos sieną, nors tai reiškia didelę auką iš Jugoslavijos pusės. Jos atstovas griežtai kritikavo Prancūzijos pasiūlytą ir užsienio reikalų ministerių rekomenduotą sienos išvedimą, nes po to palieka didelis skaičius slovėnų už Jugoslavijos teritorijos, o Italijai tuo būdu suteikiama puikios strateginės pozicijos.

Paskum jis atsakė į ankstyvesnius Bonomio pareiškimus dėl Triesto. Bonomio pateiktieji skaičiai apie italų arba slovėnų gyventojus esą arba klaidingi arba pasene.

Labai sklandų posėdį turėjo karinė komisija, kuri buvo susirinkusi nustatyti Italijos karinių jėgų dydžio. Per 5 minutes buvo išspręstos net 5 klausulės.

Balkanų ekonominėje komisijoje buvo pradėta svarstyti Rumunijos klausulė, dėl kurios keturios didžiosios valstybės iki šiol negalėjo susitarti. Klausulėje liečiamas nuostolių atlyginimo klausimas sąjunginėms valstybėms už Rumunijoje sunaikintą arba sužalotą sąjungininkų turta.

Italijos sutarties ekonominė komisija nutarė ketvirtadienį pradėti svarstyti iš Italijos reikalaujamų reparacijų pretenzijas.

BEVINAS OPTIMISTAS

Paryžius. Vienai Paryžiuje atsilankusiai amerikiečių moterų organizacijos delega-

cijai Bevinas pasakė, kad jis turis gerų vilčių dėl taikos kongreso rezultatų. Norint sukurti taiką, kaip taika kad turi būti, pasak Bevino, reikia turėti kantrybės ir laiko.

Britanijos užsienio reikalų ministeris Bevinas rugsėjo 2 d. vienos paros būvyje turėjo 3 pasitarimus su JAV užsienio reikalų ministriu Byrnesu. Pasikalbėjimo objektas nežinomas.

NAUJI JT ŪKIO ĮSTAIGOS NARIAI

Londonas. Italija, Portugalija, Sveicarija ir Airija Kopenhagos kongrese priimtos pasaulinės ūkio įstaigos nariais. Ispanijos prašymas atmestas.

Anderso armija inkorporuojama į anglų kariuomenę

Londonas. Karinės vadovybės oficialiame pranešime sakoma, jog karo ministerija numato lenkų egzilinės kariuomenės korpusą, vadovaujamą generolo Anderso, įjungti į britų kariuomenės sudėtį. Lenkų kariai turės išipareigoti ne mažiau kaip trejiems metams ir bus prilyginti anglų kariais. Karininkams bus pripažintas jų turėtas karinis laipsnis. Korpo kariai galės dvejų metų būvyje bet kurio metu pareikšti norą grįžti namo. Kelionei jie gaus reikiamą pašalpą. Visi tie lenkų kariai, kurie į šį korpa neįstos, nustos teisės būti britų kariuomenės aprūpinami.

Manoma, kad šį korpa sudarys ne mažiau kaip 130.000 vyrų, kurių 45.000 šiuo metu yra Anglijoje. Tikimasi, kad 50.000 Anderso armijos karių, kurie šiuo metu yra Italijoje, visi be išimties įstos į šį naują

SOCIALDEMOKRATAI PRIPAZIŠTA MONARCHINĘ DEMOKRATIJA

Londonas. Iš Atėnų pranešama, kad Graikijos socialdemokratų partijos lyderis pareiškė, jog jis be rezervų pripažįsta monarchinę demokratiją esant teisėta, konstitucingą režimą Graikijoje.

EAM centro komitetas nutarė reikalauti plebiscitą pripažinti negaliojant. EAM teigia, kad turi dokumentų, įrodančių klasišką balsavimuose.

PRANEŠĖ KARALIUI MONARCHIJOS GRAŽINIMĄ

Londonas. Graikijos ministeris pirmininkas Calderis šiandien išskrido lėktuvu į Londoną pranešti karaliui Jurgiui apie monarchijos pergalę plebiscite.

vienetą. 30.000 lenkų karių šeimų narių bus taip pat pergabenti į Angliją. Iš viso šio skaičiaus apie 50.000 karių yra karo pradžioje kovoje vokiečių pusėje. Užsienių reikalų ministerijos buvo pareikšta, kad sutvarkius šį reikalą, bus atsakyta į lenkų vyriausybės užklausimą dėl 100.000 lenkų emigrantų likimo.

Anglijos vyriausybės sluogsnuose pareiškama, jog artėjant rinkimams Lenkijoje prisibijoma vadinamą „komunistinių smogikų dalinių“ veikimo.

JAV užsienių reikalų ministerijos atstovas pareiškė, kad JAV vyriausybė paklausė lenkų vyriausybę dėl sulaikymo 50 asmenų, kurie, manoma, yra JAV piliečiai. Taip pat aiškinamasi, ar tiems asmenims tikrai priklauso JAV diplomatinė globa.

VOKIEČIŲ LAIKRAŠČIUI PASKIRTA CENZŪRA

Miunchenas. Amerikiečių karinė žinių kontrolės įstaiga Bavarijai pranešė, kad CSU partijos biuleteniui paskirta cenzūra, kadangi jame idėti vienas paskui kitą du straipsniai, kuriuose kritikuojama sovietų okupacinė politika. Aplamai, jokios cenzūros amerikiečių zonoje nėra, tačiau visi pasirodę spaudiniai yra tikrinami, ar juose neprasilenkiama su nustatytais taisyklėmis.

ŽYGIS Į ARKTIKĄ

Kopenhaga. JAV pasiuntinys Danijoje pranešė, kad keliems JAV karo laivams pavyko prasimušti iki Thulės uosto Grenlandijoje. Šis uostas yra pačioje šiaurėje ir iki šiol jokiam didesniam laivui nebuvo pavykę jį pasiekti. Laivai bandys stumtis dar toliau į šiaurę, kad būtų galima nustatyti, kokios atmosferinės sąlygos yra ledinuotajame vandenyne.

Kita JAV nota Jugoslavijai dėl lėktuvų incidento

Londonas. JAV vyriausybė pasiuntė Jugoslavijos vyriausybei kitą notą, kur paneigiamas Jugoslavijos teigimas, kad amerikiečių lėktuvai tyčia skrenda per Jugoslavijos teritoriją. Notoje, be to, reikalaujama lėktuvų katastrofoje žuvusiųjų šeimų nariams išmokėti žmoniškas kompensacijas.

ti Degrelle, jis jau buvo iš Ispanijos dingęs. Degrelle iš Ispanijos dingo rugpjūčio 21 d., kur jis gyveno po Vokietijos kapituliacijos.

ISDUODA FELDM. KLEIŠTĄ JUGOSLAVIJAI

Londonas. Anglija nutarė išduoti Jugoslavijai feldmarsalą Kleištą, kuris 1941 m. vadovavo operacijoms Jugoslavijoje, o po to dalyvavo Krimo ir Kaukazo žygiuose. Išdavimo terminas dar nenustatytas.

PRANCŪZŲ DALINIAI PALIKO LIBANONĄ

Beirutas. Kaip ir buvo sutarta, paskutiniai prancūzų kariniai pajėgų daliniai rugpjūčio 30 d paliko Libanoną

PROTESTAS DĖL DEGRELLES.

PABĖGIMO

Londonas. Belgijos įstaigos pareiškė Ispanijai protestą dėl buvusio reksistų vado Leono Degrelles pabėgimo. Oficialiame komentare sakoma, kad aplinkybės, kuriomis Degrelle pabėgęs iš Ispanijos, neabejojamai rodo pastarojo bendradarbiavimą su ispanų įstaigomis. Belgijai pareikalavus išduo-

Švietimo būklė Lietuvoje

Žiūrint formaliai į švietimo būklę Lietuvoje šiuo metu, gali susidaryti pažangos įspūdis. Mokymo įstaigų tinklas, palyginus su 1940—1941 m. yra net praplėstas. Veikia Vilniaus ir Kauno V. D. Universitetai, Veterinarijos bei Žemės Ūkio akademijos Kaune (Ž. Ū. akademija perkelta iš Dotnuvos, nes ten vokiečiai susprogdino beveik visus pastatus), Pedagoginis Institutas Vilniuje, Kaune ir Šiauliuose, net kelios prekybos mokyklos Vilniuje, Kaune ir Marijampolėje, finansų technikumai; žemės ūkio medicinos personalo paruošimo mokyklos bei kursai, amatų mokyklos, įvairiausi kitoki kursai, neskaitant gimnazijų, progimnazijų, seminarijų ir pradžios mokyklų, Vilniuje organizuojama Lietuvos Mokslo Akademija. Kaune įsteigtas vakarinis marksizmo-leninizmo universitetas, veikia liaudies universitetai. Visi studentai ir didelė dalis žemesnių mokslo įstaigų lankytojų gauna stipendijas, aprūpinami bendrabučiais, valgyklomis ir t. t. į Kauno V. D. Universitetą 1945 m. rudenį buvo priimta apie tūkstantį naujų studentų, į Vilniaus — apie tiek pat. Aukščiosios mokyklose besimokančių skaičius siekia virš 5000. Profesoriai ir kiti kultūrinio švietimo gyvenimo veikėjai apdovanojami įvairiais „nusipelnusių Respublikos veikėjų“ vardais.

Raudonosios santvarkos nepažįstančiam užsieniui gali susidaryti kultūrinio gyvenimo pakilimo įspūdis, bet, turint progos arčiau pažinti tikrąjį stovį, medalis vėčiasi į kitą pusę. Žmonės, pažįstą tą santvarką, labai gerai žino, kaip viskas tai yra paremta fikcija, išpūstais skaičiais ir platau užsimojimo propagandiniiais popieriniais planais, skiriamais tiems asmenims ar toms tautoms, kurios dar bolševizmo nepažino. Pirmoje eilėje, pamąčius labai išplėstą švietimo institucijų tinklą, kyla klausimas — ar pakanka mokymo personalo ir mokymo priemonių, koks yra mokslo lygis ir išleidžiamų specialistų paruošimas?

Mokymo personalo trūkumas yra labai didelis ir jo toli gražu nepakanka sukurtam mokslo įstaigų kiekiui. Mes žinome, kad didelė dalis mūsų profesorių, mokytojų ir kitų mokslo darbuotojų turėjo pasitraukti nuo gyvybinio pavojaus. Iš krašto pasilikusių, bolševikams užėjus, nemažai buvo išvežtų ir suimtų. Daugelis galinčių dirbti mokymo darbą nepriimami į mokslo įstaigas dėl nepatikimumo tarybinei valdžiai ar kitų priežasčių. Atsakingam mokymo darbui skiriami jauni, dar nepasiruošę asmenys. Mokyklose, kur dėstomi humanitariniai dalykai ir kur gali būti formuojama žmogaus pasaulėžiūra, tinkamumą darbui nulemia ne dar-

bas ir praktika, bet „atsidavimas tarybinei valdžiai“. Be to, daugelis švietimo darbuotojų, dėl personalo trūkumo, dėsto keliose švietimo įstaigose ir todėl dažniausiai niekur gerai nedirba.

Tokiomis sąlygomis baigusieji bet kurias mokyklas būna blogai paruošti tolimesniam mokymui arba savarankiškam darbui. Pav. dabar gydytojams, prieš pradėdant savarankią praktiką, nereikia atlikti stažo prityrusių gydytojų priežiūroje. Savaimė aišku, kad be šio stažo jaunas, ką tik universitetą baigęs gydytojas ligoniams gali būti pradžioje dažnai tik pavojingas. Bet tarybinei valdžiai tai nesvarbu. Pagal planą buvo nustatyta, kad 1945 m. rudenį Kauno Universitetas turi išleisti 40 gydytojų. Planas turėjo būti įvykdytas ir buvo įvykdytas. O ar tie gydytojai galės gydyti ar ne, tai ligonių reikalus. Laikraščiuose dažnai rašoma, kad specialistų paruošimas eina „didėjančiais stachanovietiškais“ tempais...

Lygiai tokia pat būklė ir kitose švietimo bei specialistų paruošimo srityse. Visur vyrauja ant popieriaus parašytas planas. Pažvelgus į laikraščiuose dedamas skaitlines, atrodo gražu, gyvenime — priešingai. Tačiau yra viena sąlyga, be kurios negalima baigti jokios mokyklos, negalima tapti jokios srities specialistu. Ši sąlyga — marksizmo-leninizmo doktrina. Atitinkamai su ja nesusipažinus, kelio pirmyn nėra. Šio reikalavimo laikomasi

pedantiškai. Niekas negaus teisės ginti disertacijos, neišlaikęs marksizmo-leninizmo egzaminų, niekas negaus diplomo, nebaigęs gimnazijos, nepatenkinęs šios sąlygos.

Fikcija yra ir mokslo programos. Atspausdintos jos atrodo labai išsamios, plačios, niekuo neatsiliekančios nuo Vakarų Europos mokslo įstaigų programų. Tačiau, praktikoje, jų prisilaikoma tik dalinai. Kuriam nors užsienio mokslo darbuotojui arba žurnalistinei parodytos jos sudarys gerą įspūdį, bet, jei kam kartais kiltų mintis pažinti, kaip jos vykdomos gyvenime tektų nusivilti.

Mokymo priemonių trūkumas labai didelis. Originalius vadovėlius lietuvių kalba spausdinti neleidžiama. Visi vadovėliai, negalint naudotis rusų kalba, turi būti verčiami tik iš rusų kalbos. Kitos rūšies mokslinius veikalus galima leisti tik kompartijos sutikimu. Daug senesnių vadovėlių, ypač humanitarinių, teisės, ekonomikos yra išimti iš apyvartos.

Kitų mokslo priemonių (instrumentų, aparatų, chemikalų) negaunama. Tenka verstis tuo, ką vokiečiai paliko neišvežę. Kauno ir Vilniaus aukštųjų mokyklų laboratorijos yra apvertkinoje padėtyje, bet nežiūrint daugkartinių prašymų, iš Sov. Sąjungos nieko negaunama.

Visi sovietinės propagandos švaičiojimai apie aukštą švietimo lygį, tobulą ir skaitlingą specialistų paruošimą yra fikcija.

V. Br.

Amerikos lietuvių spaudos skiltyse

Buv. prez. A. Stulginskis ir prof. A. Voldemaras ešą žuvę

Liepos 5 d. „Santara“ rašo, jog gauta patikimų žinių apie buv. Lietuvos prezidento A. Stulginskio mirtį. A. Stulginskis 1941 m. buvo išvežtas į Sibirą, kur primityviausiose sąlygose turėjęs dirbti miškuose.

Tas pats laikraštis skelbia, kad ir prof. A. Voldemaras jau ešą žuvęs Rusijos užkampy. Apie prof. Voldemarą rašydamas, laikraštis pastebi, jog pereito karo pradžioje jis gyvenęs Prancūzijoje, ir kai tik bolševikai įsiveržę į Lietuvą, Voldemaras grįžęs. Bėgusieji iš Lietuvos jį perspėję negrįžti, tačiau Voldemaras jiems atsakęs: „Kas iš Lietuvos, o aš Lietuvon“.

„Santara“ deda šveicarų laikraščio „Tribune de Geneve“ korespondent, ilgiau buv. Maskvoje, pranešimo santrauką, ešą, sovietizacija Baltijos kraštuose vykdoma galvotrūkiais. Ypač įvairiose mokyklose bei kursuose norima iš paskutiniųjų jauniui ir suaugusiems įpūsti „naujos dvasios“.

Viename straipsny „Santara“ svarsto amerikiečių lietuvių tarpe per ne lyg plačiai išbujojusį visokeriopą susiskaldymą ir meta mintį, ar lietuviai negalėtų veikti ir dirbti vieningai. Ešą, „dabartinėmis aplinkybėmis lietuvių tautai reikia didžiausios vienybės. Tačiau vietoj vienybės turime didžiausią susiskaldymą. Galima sakyti, kad lietuviai sutaria ten, kur jie negauna laisvai veikti, ar kur juos slepia bendra ne-taimė kaip, pav., Vokietijoje. Bet, kur lietuvius turi sąlygas parodyti savo „aš“, ten

tuojau pasidaro visa eilė grupių ar „partijų“, ne tik nesutariančių tarp savęs, bet dažnai visom priemonėm tarpusavy kovojančių.“ Tarp kitko, straipsnio autorius sako, ešą blogiausia, jog labai dažnai susitarti ir bendrai veikti neturima noro ir užmirštama lietuviškų reikalų bendrumas, paremtas dėsniu: vienybėj galybė.

Dr. Vl. Juodeika recenzuoja Žydų Reikalų Instituto New Yorke direktoriaus Dr. Jokūbo Robinzono neseniai išleistą angliškai veikalą: „Human Rights and Fundamental Freedoms in the Carter of the United Nations“. Tai 166 pusl. komentarų knyga apie UN nuostatus, liečiančius žmogaus ir pagrindines teises. Plačiau recenzentas nurodo apie paties autoriaus asmenį. Nepriklausomoj Liefuvoj Dr. Robinzonas buvo vadovaujanti asmenybė žydų visuomenėj ir žymus jos autoritetas. Lietuvos valstybei Dr. Robinzonas yra padaręs didžiulį patarnavimą, parašydamas „Klaipėdos Statuto ir Konvencijos komentarus“, kurie apima du stambius tomus.

Amerikoj pradėjusios labai kilti įvairioms prekėms kainos. „Santara“ rašo, kad niekas tikrai nežino kiek ir kas dabat kainuoja Cikagoj. Panaikinus kainų kontrolę, pirkėjai perka nesiderėdami ir neklausdami kainos. Bendrai imant, maistas pabrangęs 10 proc. Mėsa ir sviestas kai kur pabrangę iki 25 proc. Nuomininkai ešą neramiai laukia pranešimų apie nuomų pakėlimą, nors valdinės įstaigos spėjusios savininkus elgtis atsargiai ir nestatytį didelių reikalavimų.

PARTIZANŲ SUKILIMŲ ITALIJOJE

Roma. Lombardijoje ir Piemonte didelis skaičius buvusių Italijos partizanų pasitraukė su ginklais į kalnus, kad, grasydami panaudoti jėgą, priverstų vyriausybę padaryti jų reikalaujamas ūkines ir socialines reformas. Į Romą buvo pasiųsta speciali partizanų delegacija, kuri su vyriausybė pradėjo derybas. Vyriausybė pažadėjus didelę dalį partizanų reikalavimų išpildyti, jų vadovybė isakė visiems partizanams grįžti į savo vietas.

J. Svaistas (3) Velniai žin, kas čia darosi!

(ištrauka iš romano)

To kūrinio branduolys susidarė maždaug

urtinga ūkininkė, jauna, velnioniškai graži, seksapiliška aistringai susimylėję su savo bernu. Apysenis, burblis vyras, pastebėjęs tą jų romaną, smarkiai ėmė persekioti ir kliudyti. Romanas vis tiek nenutrūko, bet, priešingai, jūdvių meilė dar karščiau suliepsnojo. Tada vyras sumanė berną pavartyti. Bet čia jam pačiam atėjo galas. Nužudę, lavoną atvilko į mišką, gerai paslėpė ir paskum taip suvaidino, kad visa tai bus padarę banditai. Nieks, žinoma, tuo nepatikėjo, aiškiai numanė, kas čia kalta. Tačiau taip gudriai ir vykusiai buvo padaryta, kad nei formaliai nei oficialiai niekas negalėjo prikibti ir patraukti teismo atsakomybėn. Dabar lavoną surado, atpažino, rengiasi laidoti, o vis tiek tikrieji kaltininkai palieka nepaliečiami!

Sakojimas buvo šiurpus, intriguojąs. Visi jo talkininkai nutarė būtinai dalyvauti laidotuviuose ir arčiau susipažinti su visa ta aplinkuma. Pritygimai įprasė eigulį, kad tasai, kai tik sužinos apie laidojimo dieną ir valandą, tuojau praneštų artimiesiems kirtėjams.

Rei laukti neteko. Kitą dieną eigulis jau padėjo mišku žodinę telegramą, kad šiandien pietų susirinktu.

Avono paimti atvyko tie patys, kurie ir ponia buvo, tik be Adomonienės. Ažuolinis karstas, nors vietos gamybos, bet atrodė puošnus. Tarp egliškųjų įdėjo lavoną, ponia karstą gerai užkėlė ir užlėpė.

Kalkų kirtėjams prisidėjus, jau mišku paskui karstą ėjo nemažas lydiniųjų būrys. Klebonas su visa bažnytinė procesija — kryžius, gedulo vėliavos, įvairiaspalviai žibintai su skambalėliais ir metaliniais blizgučiais — atvyko pasitikti bažnytkaimio pradžioje. Čia rinkosi ir laukė vietiniai ir apylinkės žmonės. Kai karstas ant šešių vyrų pečių sūpuojamas slinko bažnyčios link, jau čia buvo susitelkę tokia minia, kokią butkūnėliai gal atsimenta tik vyskupo vaitacijos metu.

monių daug, o tylių tyliausia. Daugelis susimąstę, valandėlę persikėlė į kitą buitį ir tarytum užsklendę savo akis kasdienio gyvenimo varstymui. Juodas, šiurpus mirties šešėlis akivaizdžiai išsėjęs, nenomiai atveria antrąsias akis, kurios klaidingai nustemba dėl dažnai pamirštamo fakto: gyveno, rūpinosi žmogus, džiaugėsi, kuo daugiausia troško įsigalėti šioj žemėj ir štai — jo nebėra, ir niekad nebebus, ir nieko jam daugiau nebereikės. Bet kas gi toliau? Ar jau visa taip ir baigta — tik dulkės, o ant jų irgi trūnys paminklas? Ne, negali būt! Turi rasti kas nors daugiau ir patvariau. Vadinas, turi būti dar koks nors kitas gyvenimas ar buvimas. Tada išsėlino, kad šis gyvenimas yra laikinis, tik pasirėngimas anajam. O čia taip... tada...

anašios mintys ir sunkūs jausmai labiausiai kankino dabar Anelę akivaizdoje to karsto ir mirties nuotaikos veikimo. Beveik ji pradėjo galtėtis, kodėl nepaklausė Kazio ir būtinai užsispyrė dalyvauti šiose laidotuviuose. Juk tik dėlto pirmą kartą juodu tū susibarė.

dabar tarytum čia pat, prieš savo akis, piktą, susierzinusį ir labai nėramų jo veidą.

— Sakau tau, kad neik, tai ir neik. Apseis ir be tavęs. Zioplių niekad nestinga. Velniai žin, kas čia darosi! Nusitvėrė kaž kieno pūdrą ir — triukšmauja, maivosi, kaip tikros beždžionės.

Mėgino savo samprotavimais jį palenkti: — Na kaip gi dabar neisi, kai visur toks sujudimas. Jau taip visi akimis varsto ir liežuviais skalauja.

— Tegu sau: palos ir sustos.

— Kad tie visi įtarinėjimai ir tokia neapykanta... ji vos nepravirko iš širdgėlos.

Kazys dar daugiau subiuo.

— Šlapia višta ir daugiau nieko. O aš dar tikėjaisi, kad tu tikrai drąsi, pramušgalviška ir naujojo tipo, kaip reikiant esi moteris. Žinai, kad man šitie tavo seilėjimai ir atrajojimai jau ligi čia susigrūdė, o — jis parodė ranka po smakru. — Ims vieną dieną ir nebeišlaikys mano viduriai. Ta-

Skautiškas gajumas išvijoje

Rašo sktn. Vladas Pauža

(pabaiga)

Neatsilikta ir reprezentacijoje. Daugely vietų mūsų skautai tarptautiniuose lauzuose varžyboje išėjo pirmisiais laimėtojai. Populiariandami lietuviškus papročius, liaudies dainas, tautinius šokius, įgijo kitataučių tarpe daug simpatijų. Turėdami ir palaikydami bendradarbiavimo ryšius su kitomis pasaulio tautomis, garsina Lietuvos vardą ne tik Europoje, bet ir už anapus vandenyno. Skautiška literatūra, nors ir sunkiomis sąlygomis, pasiekia JAValytbes, Svediją, Angliją ir kitas tautas. Kaip Lietuvoje skautai sudarė patį gražiausių mūsų jaunuomenės žiedą, eidami pavyzdžiu visam kitam jaunimui, taip ir dabar daug kur spindi gražiais pavyzdžiais.

Be to, sėkmingai užsimezgė santykiai su Britų skautais, Tarptautiniu skautu, Pasauliniu Skaučių Biurais, JAV, Skotijos skautų ir skaučių asociacijomis, iš kur buvo gauta lietuvių skauto dvasią stiprinančių laišku, didelis kiekis skautiškos literatūros, kuri ir sudarė pagrindą naujai atsikūrusiems mūsų skautams. Reikia pastebėti, kad iš Lietuvos vykstant skautiškos literatūros mažai kam pavyko atsivežti. Rysio užmezgimo pasekoje, šiuo metu 30 skautininkų ir vienas skautininkas iš tarptautinių biurų yra atvykę mums padėti. Zada atvažiuoti ir daugiau.

Siandieną jau turime ir centrinę skautų ir skaučių vadovybę, kurią sudaro daug skautiško patyrimo turį skaučių ir skautų vadovės ir vadai, žymūs kultūrininkai, mokytojai, dvasininkai, rašytojai ir kiti visuomeninkai. Reikia tikėti, kad ir jiems sėkmingai vadovaujant, ateityje skautų organizacija dar daugiau sustiprės, pagražės ir padarys didesnę pažangą.

2. Pasitaiko ir šešėliu

Tiesa, be šviesių ir skaidrių spindulių pasitaikė mūsų gyvenime ir tamsesnių šešėlių. Bet kur jų nėra! Jei jau jų yra visur, tai manau per daug iš skautų būtų reikalauoti absoliutinės tobulybės. Skautai nėra angelai, bet ydingi žmonės, kaip ir visi kiti. Kad skautai padaro klaidų, kad

da jau... na pati supranti — nebe pakeliu bus mudviem. Taigi, dar kartą sakau: mesk visus tuos savo skrupulus ir splauk į viską! Nesurado ir nesuras, o! Ir joks velnias nesuoostys ne tik šitie buožgalviai!

Neramiausiai ligi šiol tebeskamba jai pasakutiniėj Kazio žodžiai:

— Vadinas, eimi?

— Nagi, aš tuoj, Kazeli, pareisiu.

— Pareiti gal ir pareisi, tik kad nesigalėtum...

Jų namuose pasiliko tik Kazys ir Augustinas. Visi kiti išskubėjo bendro tipo pagauti. Kazys tuojau nuėjo į ganyklą ir parsivedė Stirmą. Pasiėmė iš svirno balną ir dar porą gerų ryšulių. Iš visur surankiojęs, kas vertingesnio, sukimšo į ryšulius ir prisitaisė prie balno. Pasibalnojęs ir niekam nė žodžio nepasakęs išėjo paklūnomėis.

(bus daugiau)

kai kur gal stokoja geresnių vadų, mes žinome. Bet iš kur juos taip greit paimti, jeigu jų nėra. Pagal galimybę, visomis išgalėmis vadų kadrai stiprinami ir ruošiami. Kas reikalauja ir daug kruopštaus darbo, darbo...

Pažymėtina, kad skautybė nėra formos, nei išskaičiavimo reikalas. Kas šių veiksmų suviliotas įstojo į skautus, nepritaps, nukris, kaip lapas rudėj. Skautybė nėra ir partinės srovės ir pasaulėžvalginis propagandos įrankis. Kas atėjo su šiais tikslais, taip pat atkris. Skautybė nėra tuščij, linksmy, šlapių ar sausų pramogų teikėja. Kas taip galvoja, irgi nepritaps ir liks išskirti kaip skaidriame vandenyje nuosėdos. Todėl visi, kurie į skautų organizaciją atėjo viena ar kita tamsesne tendencija, išskaičiavimu, atitruks nuo jos, kaip įtrū kranto uolos, plaunamos vandens. Liks tik tie, kurie bus suaugę dvasiškai ir organiškai su skautybe kam, pati skautybė yra kelrodis į laimingesnę ir gražesnę gyvenimą.

„Mintys“ Nr. 142 „Skautybė mūsų stovyklose iš arti ir iš toli“ rašinio autorius, aprašydamas tloje stovykloje skautų tarpe pasireiškusias negeroves, pasmerkė išvijoje atsikūrusius skautus ir jų vadus. Negerovių yra, kurių manau, niekas nenuneigs. Tačiau per daug neobjektyvu teigti, kad skautų organizacija vis labiau pradeda užkalėti piktžoles ir kad kai kur einama sunkeliais.

Argi iš tikrųjų skautai vis gražesne ir žalesne atžala stiebdamiesi į viršų, padėjo tik apsiuokinti mums kitataučių tarpe. Kad yra kitaip, tepaliūdią iš daugelio ir šis faktelis. Jau anksčiau minėta Horneburg'e skautų vadų stovykla — kursus atidarant, jos globėjas UNRRA-os karininkas danų skautininkas Paul Knoht savo kalboje pabrėžė: „Lietuvių skautų vadais buvo pasitikėta, todėl pirmiesiems jiems čia buvo sudarytos sąlygos stovyklauti. Neapsiriktą — stovyklos įrengimai ir papuošimai tik dar daugiau paliūdią apie jūsu sielos urtingumą ir didelius meninius gabu-

(aukelta 1 4 p)

ANGLŲ SPAUDA APIE SAKSONIJOS BALSAVIMUS

Londonas. Apie savivaldybių rinkimus Saksonijoje savo Berlyne korespondento pranešimus deda „Times“ ir „Manchester Guardian“. Jie rašo: Balsavimai nedavė persveriamos daugumos SED-ui, kurios buvo galima tikėtis po milžiniškų propagandos žygių. Rinkimo rezultatai daugiau rodo sveiką rinkikų jausmą, kurie nepasidavė propagandos apglušinami. Rinkimai buvo įvykdyti laisvai.

„Manchester Guardian“ Dresdenu korespondentas pateikia vieną rinkimus mačiusio asmens pranešimą, kuriame tarp kita ko sakoma: balsuoseną, be abejojimo, buvo korekti ir be priekaištų. Atskirų partijų atstovai visą dieną buvo balsavimo būstinėje. Balsų skaičiavimas buvo daromas viešai. Visi šie faktai rodo buvus netektina, kad rinkimų eigos metu būtų buvę daroma kokių nors įtakų.

„Times“ Berlyno korespondentas rašo: SED-ui atiduotųjų balsų skaičius yra žymiai mažesnis, kaip buvo tikėtasi. Buvo laukta didelio SED rinkimo pasisekimo. Mat, SED turėjo pranašią organizaciją ir vadovybę rinkiminei agitacijai vykdyti ir disponavo tokiais išteklių propagandai, kokių neturėjo jokia kita partija. Didelis liberalų partijos laimėjimas buvo staigmena. Rinkiminių kovojė partija akcentavo savo demokratinį, kaip liberalinį, pobūdį, betgi neslėpė, kad ji svarbiausia atstovavo viduriniam luomui. Didelis negaliojančių balsavimo kortelių skaičius rodo, kad daug socialdemokratų įvykdė nurodymą: dalyvauti rinkimuose, bet mesti negaliojančias balsavimo korteles.

NUŽUDYTAS AMERIKIEČIU TARNAUTOJAS

Niurnbergas. Dr. Edvardas Harthomé, kuris ilgą laiką buvo aukštųjų mokyklų skyriaus karinėje valdžioje vedėjas ir aktyviai dalyvavo ruošiant nunacinoimo įstatymą, keltyje iš Niurnbergo į Muncheną buvo nežinomų piktadarių šūviu į galvą nužudytas. Karinė valdžia įvykį taria.

Skautiškas . . .

(atkelta iš 3 p.)

mus. Tuo jūs padėjote kertinį akmenį kitų tautų skautų vadams čia stovyklauti, likdami pionieriais. . .”

Kas liečia negeroves, tai su jomis buvo ir yra kovojama. Todėl nenuostabu, kad ne vienam, nesuderinančiam savo elgesį ir gyvenimą su skautų ideologija, teko organizacijai palikti. Dėl veržimosi vadovauti pastebiu, kad šiandieną daugis dirba dėl to, kad nėra kam dirbti, kad jaučia pareigą dirbti, kartais net su mažesniu patyrimu ir įgudimu. Dirbti reikia. Tik dirbant bus galima užgesinti tas negeroves, kurių vienur kitur dar pasitaiko. Negalima sakyti, kad vengiama įtraukti į darbą vyresnius skautus, dirbusius aktyviai Lietuvoje. Kiek man pažiam yra žinoma, jaunesni skautai su pravertomomis meile širdimis juos kviečia ir jų laukia. Šiandieną mažai rasime vietų kur vyresnieji dar nuosaliau laikytųsi. Tokia būdu, anksčiau pasireikšusios negerovės nyksta, blanksta ir kas kart labiau naikinama.

Reikia teikti tikrus duomenis

Maskva. Tarybų Sąjungos profesinių sąjungų centras pradėjo kovą su išpūstų duomenų teikimą apie gaminių produkciją. Tuo reikalu išleistas specialus potvarkis, kuriame kaip pavyzdys nurodomos lokomotyvų įmonės Brianske, o taip pat ir daug kitų įmonių, kurios pusbairtačius savo pranešimuose įrašė kaip užbaigtus gaminius ir tokiu būdu kai kur gamybą „pakėlė“ net 200%.

MITYBOS BŪVIS — RIMTAS

Londonas. Jungtinių Tautų mitybos ir žemės ūkio konferencijoje Kopenhagoje, konferencijos pirmininkas Sir Johnas Boydas Orras viename pranešime nurodė, kad būvis tebėra rimtas, jei nepagerės perspektyvos 1946/47 metams. Naujas pavojų šaltinis atsiranda uždarius Unrrą pagal numatytą planą. Visa eilė kraštų neturės valiuotos maisto produktams išvežti, kad galėtų išlaikyti minimalų standartą.

PRANCŪZŲ SOCIALISTAI PERGYVENA KRIZĘ

Paryžius. Kaip BBC praneša, prancūzų socialistų partija pergyvena šiuo metu sunkiausią krizę savo istorijoje. Pirmą sykį partijos suvažiavimų istorijoje, o jų būta 38, paskutinis suvažiavimas 2964 balsais prieš 1363, tik 145 susilaikius, pareiškė nepasitenkinimą partijos generalinio sekretoriaus pateikta atskaitomybe. Pasitraukė visa partijos vadovybė. Tuo būdu partijos vadovo Leono Blumo pozicija, kuris drauge yra ir laikraščio „La Populaire“ vyriausiasis redaktorius, pasidarė labai neaiški. Taip pat manoma, kad ir partijos pozicija vyriausybėje, o ypač naujų rinkimų akivaizdoje, yra smarkiai susilpnėjusi.

SAKSONIJOS BALSAVIMŲ DUOMENYS

Londonas. Žiniomis iš Dresdenu pereinamo sekmadienio balsavimo rezultatai sovietų zonos Saksonijos provincijoje nedavė komunistų partijai tokios pergalės, kurios bu-

vo galima laukti, atsižvelgiant į jos turėtas galimybes propagandai vesti ir į turimą įtaką viešajam gyvenime. Provizoriniai duomenimis komunistų partija, šiuo tarpu sutrumpintai žymima SED inicialais (Socialistische Einheitspartei Deutschlands), tegavo 48,42% balsų. Jos oponentai, opozicinės partijos, nors susidurdami ir su dideliais sunkumais, gavo palyginant nemažą balsų skaičių ir, būtent: LDP — 22,21%; CDU — 19,72. Negaliojančių balsų, daugiausia priklausiusių socialdemokratų partijos dešiniajam sparnui, atiduota 9,81%. LDP pasisekimas aiškinamas jos drąsiu pasisakymu prieš pramonės suvalstybinimą ir žemės reformą. Balsavimų tvarka buvusi visai paženčiama.

NEDAUG NORINČIŲ DIRBTI . . .

Miunchenas. Į Miuncheno burmistro atsisaukimą prisidėti prie kuro paruošimo miestui, atsiliepė viso 8 savanoriai.

JURININKŲ MOKYKLOS REIKALU FLensburge

(Mokinių dėmesul)

Iš norinčių Jurininkų Mokykloj mokytlis pusė susilaukė nepaprastai didelio susidomėjimo. Nėra galimybės atsakyti kiekvienam atskirai. Pasinaudodamas spaudos prielankumu, papildomai pranešu:

1. Į mokyklą priimami mokiniai tik iš anglų zonos (tuo tarpu Unrra paskutiniu parėdymu tik iš Schleswig-Holsteino provincijos, bet šį nuostatą gal pasiseks pakeisti visos anglų zonos naudai).
2. Mokinių skaičius yra apribotas — 150 mok., t. y. 50 moksleivių kiekvienai baltijos tautai. (Šį skaičių gal pasiseks padidinti iki 200). Tad pirmoje eilėje bus priimami tie, kurie jau yra plaukioję ar šiaip atlikę kokią nors praktiką laivuose. Jų žinios dar bus patikrintos spec. egzaminų komisijos.
3. Baigę 6 metų pradžios mokyklą ir turį 17 metų, gali paduoti prašymą.

Prašymas paduodamas šia tvarka:

Visų pirma kiekvienas kreipiasi į savo Unrra, (kuriai jis priklauso) Unrra-oje gaunamas spec. prašymo formulirai, kurį užpildžius, gražinamas Unrra-i ir laukiama atsakymo. (Prašymus siųsti tiesiog į Flensburgą nėra prasmės, anksčiau prisūstieji irgi nebegalvoja).

Labai apgailėstauju, dalelė liks patenkinta.

St. Kuzminkas
Pirmininkas

Mintis

Thought • Lithuanian Daily Newspaper • Permitted by UNRRA Team 155 • Atsakingasis redaktorius ir leidėjas J. Vasaitis • Eina kasdien be šventadienių • Memmingenas, Airport, Baltic Camp • Prenumerata mėn. 10 RM • Atskiras numeris 40 pl. • Konto: Volksbank Memmingen e. G. m. b. H. Memmingen (Bayern) Nr. 9149 • Spausdina Druckeri. und Verlagsgenossenschaft e. G. m. b. H., Memmingen (Bayern)

Šitokioj formoj kėlimas neigiamybių višumon, mano supratimu, blogybių neišlygins, priešingai, palauž ir tuos, kurie, neatsižvelgdami į jokiais ambicijas ir 'ne kartą nustelbdami savo asmens gyvenimą, daug energijos ir darbo skiria skautų organizacijai, kuri mūsų tautai ir jos jaunimui tiek yra gero davusi. Taip elgdamiesi, pagalvokime, kam yra iš to gero ir kam labiau patarnaujame — blogiui ar gėriui. Sirdingi skautų bičiuliai, mano supratimu neturėtų taip elgtis. Juk tokie dalykai galima sutvarkyti daug paprasčiau, nekeliant jų višumon, bet atkreipus dėmesį skautų vadovybės ir vietos tėvų — rėmėjų būrelio.

Manau, kad šiandien niekas nepaneigs, kiek daug skautų organizacija į stovyklų gyvenimą įnešė džiaugsmo ir skaidrumo, taurindama ir auklėdama jaunomene, mokydama ją išminties, pasiaukojimo, grūdin-dama jos valią, kad jaunuoliai galėtų veikti ir dirbti visose srityse, kur tik tautos bei visuomenės gerovė reikalauja